

Jure Brkan, *Ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života prema Zakoniku kanonskog prava*, „Naše slovo“, Šibenik 2007., 472 str.

Knjiga fra Jure Brkana plod je dugogodišnjeg rada na području pravno-teološke naravi posvećenoga života. Autor se, od proglašenja Zakonika kanonskog prava (1983.), neprestano bavi posvećenim životom unutar Zakonika te ga obrađuje s pravne, eklezijalne i teološke strane.

Dakle, knjiga je plod jednog takvog sustavnog proučavanja i tumačenja kanona koji se odnose na posvećeni život, kao i oslušivanje znakova vremena i pravno-teoloških proučavanja. Ovom knjigom autor je doista kodificirani posvećeni život protumačio, približio i pojasnio. U tomu je susreo dosta poteškoća, jer, s jedne strane, postoje različita teološka i pravna tumačenja naravi i svrhe posvećenog života, a s druge, doista nije lako karizmu, dar Duha Svetoga, koja je kodificirana paragrafima, tumačiti i približiti. Naslovnica nam to zorno prikazuje: paragrafe posvećenog života moguće je tumačiti i živjeti samo ako im je izvorište i ishodište u križu.

U uvodu nas autor uvodi u nutarnju i vanjsku strukturu Zakonika koja se znatno mijenja u odnosu na Zakonik iz 1917. Jedna od najvećih novosti svakako je sami naziv. Zakonik rabi termin *posvećeni život* kojega dijeli na dva naslova: *ustanove posvećenog života* i *družbe apostolskog života*, koji nedvojbeno pripada životu i svetosti Crkve, tj. ima svoju crkvenost, univerzalnost i opravdanu samostalnost.

Knjiga je podijeljena po odsjecima, naslovima i poglavljima. Autor zapravo vjerno slijedi shemu samog Zakonika, što čitateljstvo, koje ne poznaje metodologiju Zakonika, može dovesti u sumnju nelogičnosti i nesklada s nekim metodološkim pravilima.

U prvom odsjeku i naslovu razglaba zajedničke odredbe koje se odnose na sve ustanove posvećenog života: njihov konstitutivni element – teološka i kanonska dimenzija posvećenog života, njihovu ekezijalnost, evanđeoske savjete, različito karizmatско utemeljenje, kao i ono što se danas traži od članova ustanova posvećenog života: vjernost duhu i nakani utemeljitelja, vjernost duhovnoj baštini, kao i narav, svrhu i duh i svojstva ustanove posvećenog života.

U drugom naslovu, u osam poglavlja, autor tumači što je to redovnička ustanova, redovnička kuća, kako se upravlja redovničkim ustanovama i redovničkim vremenitim dobrima, o primanju kandidata, odgoju i obrazovanju članova, o zavjetima, o njihovim obvezama i pravima, o apostolatu redovničkim ustanova, kao i o odvajanju, prelasku u drugu ustanovu, istupu iz ustanove i otpuštanju iz ustanove. U ovom dijelu posebno su zanimljiva tri članka u kojima je autor, na dosta osoban i dubok način razlaže odnosne kanone.: *Redovničke ustanove*, gdje zapravo tumači samu definiciju redovništva, *Redovnička vremenita dobra i upravljanje njima*, doista jedno najsvjetovnije razlaganje o vremenitim dobrima redovničkim ustanova i *Apostolat redovničkih ustanova* u kojemu predlaže nacрте ugovora o zapošljavanju redovnika i redovnica kao i povjeravanje župa.

U trećem naslovu tumači kanone posvećene *svjetovnim ustanovama* koje Zakonik promatra kao nerazdvojni i bitni spoj između „svjetovnog i posvećenog života“, jer djeluju u svijetu iz svijeta.

U drugom odsjeku autor tumači kanone koji se odnose na *družbe apostolskog života* koje su se u Zakoniku 1917. nazivale *družbe zajedničkog života bez zavjeta*, a teže savršenstvu ljubavi i bratskom životu. Tumačeći tih petnaestak kanona, autor nam je otkrio koji posvećeni pripadaju družbama apostolskog života, njihovu narav, svrhu i način djelovanja.

Vrijednost ove knjige, osim samoga pravno-teološkog tumačenja većine kanona, stoji u činjenici da nam je pokazala kako kodificirani posvećeni život nije samo „suho pravo“, nego da u sebi krije duboku teologiju, eklezijalnost i duhovnost posvećenog života.

Nadalje, vrijednosti ove knjige doprinose i dva dodatka i stvarno kazalo. U prvom dodatku autor donosi usporedne kanone Zakonika 1983. i Zakonika 1917. U drugom dodatku donio je kanone Zakonika 1983. i podudarna mjesta u dokumentima II.

vatikanskog koncila, tj. donio je zapravo izvore na kojima se nadahnjuje Zakonik. U stvarnom kazalu autor je, uz ostalo, donio, može se reći, bitnu terminologiju posvećenog života i pripadajuće kanone čime je olakšao upoznavanje s istima i samo traženje istih u kanonima.

Na kraju se može reći da je ova knjiga svakako nužna i dobro došla na našem govornom području jer je svojim sadržajem popunila prazni prostor unutar literature o posvećenom životu. Konačno se na jednom mjestu može čitati o posvećenom životu s pravne strane a što je duboko ucijepljeno u teologiju, ekleziologiju i duhovnost same Crkve i posvećenog života.

Autoru zahvala, a svima onima koji žele bolje upoznati posvećeni život onako kako ga Crkva predlaže i tumači, neka je uzmu u ruke i čitaju.

Ante Čovo